

Η **Ακρόπολη Αθηνών** είναι βραχώδης [λόφος](#) ύψους 157 μ. από την [επιφάνεια της θάλασσας](#) και 70 μ. περίπου από το επίπεδο της πόλεως των Αθηνών. Η κορυφή του έχει σχήμα [τραπεζοειδές](#) μήκους 300 μ. και μέγιστου πλάτους 150 μ. Ο λόφος είναι απρόσιτος απ' όλες τις πλευρές εκτός της δυτικής, όπου και βρίσκεται η οχυρή είσοδος, η διακοσμημένη με τα λαμπρά [Προπύλαια](#)

Διαπιστώθηκε ότι ο λόφος ήταν κατοικημένος από την 3η χιλιετία π.Χ..

Η παράδοση λέει ότι ο άρχοντας που ένωσε τους οικισμούς της Αττικής ήταν ο [Θησέας](#). Το γεγονός αυτό τοποθετείται στο δεύτερο ήμισυ της δεύτερης προ Χριστού χιλιετίας. Ο κίνδυνος εχθρικών επιδρομών ανάγκασε τον ηγεμόνα αυτό να οχυρώσει την Ακρόπολη με ένα τείχος από μεγάλες πέτρες, το γνωστό αργότερα ως [Κυκλώπειο Τείχος](#).

Από τον 6ο αι. π.Χ. άρχισαν να χτίζονται πάνω σ' αυτόν τα ιερά των [Αθηναίων](#), όπως το [Εκατόμπεδον](#), που καταστράφηκαν κατά τους [Περσικούς πολέμους](#). Το Εκατόμπεδον μάλλον βρισκόταν εκεί όπου χτίστηκε αργότερα ο [Παρθενώνας](#) και πρέπει να ήταν [δωρικός](#) περίπτερος ναός.

Κάτω από την επίβλεψη του [Φειδία](#) και των αρχιτεκτόνων [Μνησικλή](#), [Καλλικράτη](#) και [Καλλίμαχου](#) χτίστηκαν και διακοσμήθηκαν ο Παρθενώνας, το Ερέχθειο, τα Προπύλαια και ο ναός της Αθηνάς ή Απτέρου Νίκης.

Κατά την Τουρκοκρατία η Ακρόπολη έπαθε τις περισσότερες ζημιές. Οι Τούρκοι είχαν αποθηκεύσει [πυρίτιδα](#) πάνω σ' αυτήν και έγιναν αίτιοι να καταστραφούν τα μνημεία της. Το 1645 ένας κεραυνός που έπεσε πάνω στην πυρίτιδα ανατίναξε τα [Προπύλαια](#). Η μνημειώδης αυτή είσοδος της Ακρόπολης άρχισε να χτίζεται το 436 π.Χ. μετά την ολοκλήρωση του [Παρθενώνα](#), πάνω σε σχέδια του αρχιτέκτονα Μνησικλή.

Το οικοδόμημα αυτό διαιρείται σε τρία μέρη. Στο κέντρο βρίσκεται ένα ναόσχημο μακρύ κτίσμα με ψηλό αέτωμα και όψη δωρικού ναού. Δεξιά και αριστερά από αυτό είναι χτισμένες από μία πτέρυγα που μοιάζουν με [δωρικούς](#) ναούς χωρίς αέτωμα, αλλά έχουν στέγη αετοειδή.

Το κεντρικό οικοδόμημα είναι κάτι το μοναδικό στην αρχαία ελληνική [αρχιτεκτονική](#). Έξι κίονες [δωρικού ρυθμού](#) κοσμούν την πρόσοψη. **Οι κίονες λεπταίνουν όσο προχωρούν από τη βάση προς την κορυφή.** Πάνω σ' αυτούς στηριζόταν ένα αέτωμα χωρίς διακόσμηση. Ο κύριος χώρος διαιρείται σε τρία κλίτη με δύο σειρές από ιωνικούς κίονες (τρεις σε κάθε πλευρά).

Παρθενώνας

είναι το μεγαλύτερο και πιο επίσημο οικοδόμημα της **Ακρόπολης** και συγκεντρώνει τον θαυμασμό όλου του κόσμου αιώνες τώρα. Οι εργασίες για την ανέγερση του ολομάρμαρου αυτού ναού της Αθηνάς άρχισαν το 447 π.Χ. υπό τη διεύθυνση των αρχιτεκτόνων Ikτίνου και Καλλικράτη. Ο ναός ολοκληρώθηκε το 438 π.Χ. και κατά τα Παναθήναια του επόμενου χρόνου αφιερώθηκε στην πολιούχο θεά. Παρ' όλα αυτά οι εργασίες συνεχίστηκαν μέχρι το 432 π.Χ.

Είναι ναός δωρικού ρυθμού περίπτερος με οκτώ κίονες στις στενές και δεκαεπτά στις μακριές πλευρές.

Οι κίονες έχουν ύψος 10,5 μ. και πάνω τους στηρίζεται ο θριγκός (επιστύλια), οι μετόπες, τα τρίγλυφα, τα γείσα και τα αετώματα. Ο **σηκός** ήταν χτισμένος ολόκληρος με μαρμάρινες πέτρες σε οριζόντιες σειρές και σε καθεμία στενή πλευρά είχε από έξι δωρικούς κίονες, οι οποίοι τον χώριζαν σε δύο μέρη: τον κυρίως ναό και τον οπισθόδομο. Η **ζωφόρος** στους τοίχους του σηκού είχε παραστάσεις της πομπής των Παναθηναίων.

Από αιώνες οι Έλληνες αρχιτέκτονες ποτέ δε σταμάτησαν να δουλεύουν για να ανυψωθεί ένας ναός από απλό λειτουργικό οικοδόμημα σε ένα **αισθητικό δημιούργημα**. Ο Παρθενώνας βρίσκεται στην κορυφή όλων των αρχαίων οικοδομημάτων ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο.

Ερέχθειο

Νοτιοδυτική άποψη

Κατά τη μυθολογία στο σημείο αυτό έγινε η φιλονικία της [Αθηνάς](#) και του [Ποσειδώνα](#) για την κυριαρχία της πόλης. Ο θεός της θάλασσας Ποσειδώνας χτύπησε το βράχο με την τρίαινα και ξεπήδησε θαλασσινό νερό. Με τη σειρά της η Αθηνά χτύπησε με το δόρυ της και φύτεψε η ελιά. Οι θεοί που ήταν κριτές έδωσαν τη νίκη στην Αθηνά. Οι Αθηναίοι όμως θέλοντας να συμβιβάσουν τους δύο αντίπαλους θεούς τούς αφιέρωσαν από ένα ιερό κάτω από την ίδια στέγη. Έτσι χτίστηκε το πιο ιδιόμορφο από τα οικοδομήματα της Ακρόπολης από άποψη αρχιτεκτονικού σχεδίου. Στο σημείο αυτό κατά τη μυθολογία είχε την κατοικία του ο βασιλιάς [Ερεχθέας](#), που αργότερα ταυτίστηκε με τον Ποσειδώνα. Γι' αυτό και ο ναός πήρε το όνομά του από το μυθολογικό αυτό βασιλιά της Αθήνας. Ο ναός χτίστηκε μεταξύ [425](#) και [406 π.Χ.](#) με σχέδια του αρχιτέκτονα Μνησικλή και είναι ένα από τα αριστουργήματα του [Ιωνικού](#) ρυθμού.

Εσωτερικά ο ναός ήταν χωρισμένος σε δύο μέρη. Το ανατολικό μέρος προς την πρόσοψη ήταν της Αθηνάς, το άλλο του Ποσειδώνα. Στο ιερό της Αθηνάς βρισκόταν το ξόανό της, ένα άγαλμά της δηλαδή κατασκευασμένο από ξύλο ελιάς, για το οποίο πίστευαν ότι είχε πέσει από τον ουρανό. Στο ιερό του Ποσειδώνα, όπου κατεβαίνει κανείς με δώδεκα σκαλοπάτια, η ξηλωμένη σ' ένα σημείο στέγη και οι τρεις τρύπες στο βράχο του δαπέδου, προκλήθηκαν από το χτύπημα της τρίαινας του θεού, όπως πίστευαν οι αρχαίοι. Το πιο γνωστό όμως μέρος του Ερεχθείου είναι η «[Πρόστασις των Κορών](#)», οι περίφημες [Καρυάτιδες](#). Οι Καρυάτιδες ήταν όμορφες κόρες από τις Καρυές της [Λακωνίας](#). Πρόκειται για ένα σκεπαστό μπαλκόνι, του οποίου η στέγη στηρίζεται όχι σε κίονες, αλλά σε έξι αγάλματα Κορών εξαιρετικής τέχνης.

Άλλα μνημεία

Το [Βραυρώνιον](#),

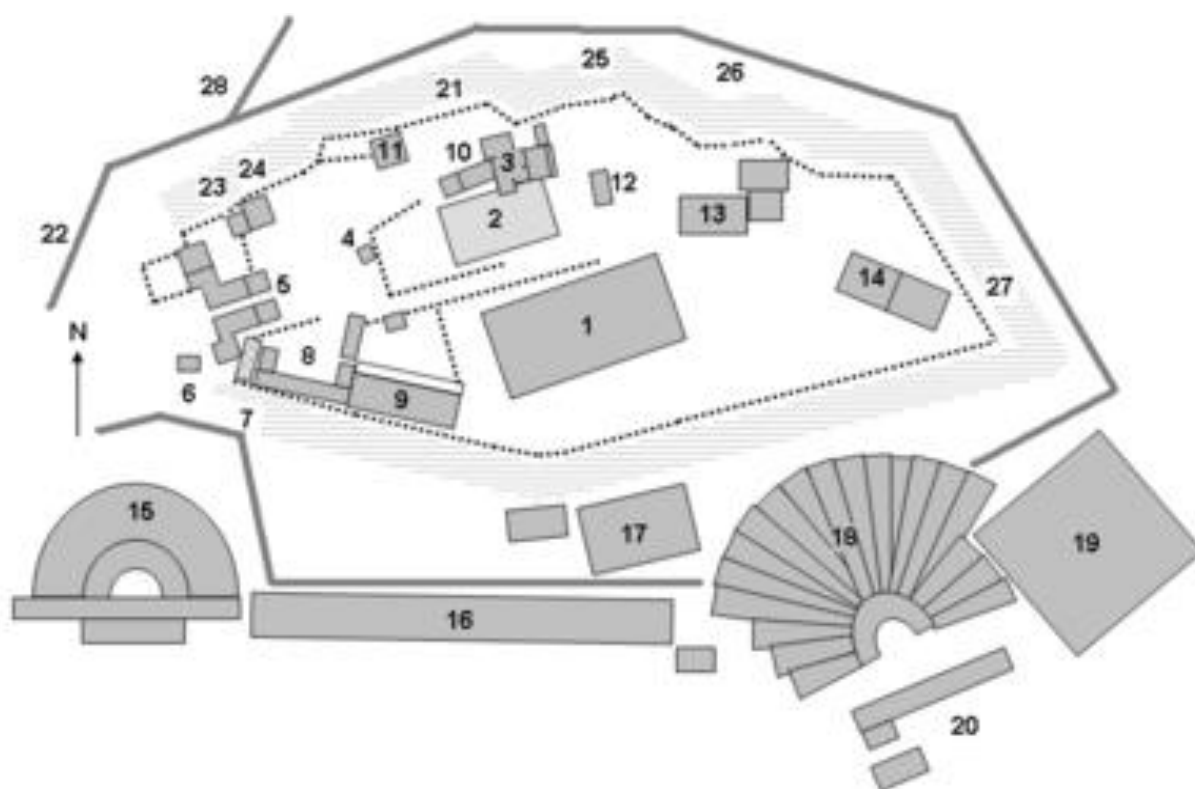
Το [άγαλμα της Αθηνάς Προμάχου](#),

Το [Αρρηφόριον](#),

Το [Βάθρο του Αγρίππα](#).

ο [Ναός της Ρώμης και του Αυγούστου](#)

Κάτοψη Ακροπόλεως

1. [Παρθενώνας](#)
2. [Ναός Αθηνάς](#)
3. [Ερεχθείο](#)
4. [Ναός Αθηνάς Νίκης](#)
5. [Άγαλμα της Προμάχου Αθηνάς](#)
6. [Προτύλεια](#)
7. [Ελευσίσιον](#)
8. [Ιερό της Αρτέμιδος Βραυρωνίας](#)
9. [Χαλκοθήκη](#)
10. [Ποσειδώνιο](#)

11. [Αρρηφόριον](#)
12. [Βωμός της Αθηνάς](#)
13. [Ιερό του Πολιάδη Δία](#)
14. [Ιερό του Πανδίωνος](#)
15. [Ωδείο Ηρώδου του Αττικού](#)
16. [Στοά Ευμένους](#)
17. [Ιερό του Ασκληπιού](#)
18. [Θέατρο του Διονύσου](#)
19. [Ωδείον του Περικλέους](#)
20. [Ιερό του Διονύσου](#)

Πολιτιστική σημασία

Κάθε τέσσερα χρόνια, οι Αθηναίοι διεξήγαγαν τη γιορτή των [Παναθηναίων](#), που ανταγωνίζονταν τους [Ολυμπιακούς Αγώνες](#) σε διασημότητα. Κατά τη διάρκεια της γιορτής, μια πομπή (που πιστεύεται πως αναπαρίσταται στη ζωφόρο του Παρθενώνα) περιπλανούνταν στη πόλη μέσω της οδού Παναθηναίων και αποκορυφωνόταν στην Ακρόπολη. Εκεί, μια νέα ρόμπα υφασμένη από μαλλί (πέπλος) τοποθετούνταν είτε στο ξόανο της Αθηνάς Πολιάδος στο Ερέχθειο (στα τακτικά Παναθήναια) είτε στο άγαλμα της Αθηνάς Παρθένου (κατά τη διάρκεια των Μεγάλων Παναθηναίων, που διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια)

Κατά την ύστερη παράδοση του [Δυτικού Πολιτισμού](#) και τη [κλασική αναγέννηση](#) της Ακρόπολης, τουλάχιστον από τα μέσα του 18ου

αιώνα και έπειτα, έχει συχνά επικληθεί ως το βασικό σύμβολο της ελληνικής κληρονομιάς και της δόξας από την Κλασική Ελλάδα.

Νεότερα κτήρια

Πέραν των υπολειμμάτων νεότερων εγκαταστάσεων, κυρίως [βυζαντινά](#)-μεταβυζαντινά, υπάρχει και το κτήριο του, παλαιού πλέον, [Μουσείου Ακρόπολης](#). Είναι πάνω στον βράχο, στο χαμηλό ΝΑ άκρο του. Έχει προσανατολισμό Α-Δ και είναι θεμελιωμένο έτσι, ώστε να μην είναι ορατό και να μην βλάπτει αισθητικά τα αρχαία μνημεία. Χτίστηκε από το 1865 μέχρι το 1874, σε μελέτη του αρχιτέκτονα [Παναγή Κάλκου](#). Το Μουσείο περιλαμβάνει μόνο τα λίθινα γλυπτά από τα μνημεία και τις ανασκαφές του χώρου της Ακρόπολης.